Personlig oppdrag

Hans Høyærverdighet*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
Biskop for folkeslagene, under apostolisk oppdrag

Caesarea Filippi, der Peter bekjente Jesus som Kristus, der vår Herre gav sine disipler nøklene til Himlenes Rike, og der han første gang kalte sine disipler til å ta sitt kors opp og følge ham. Matteus 16,13–24 (1930-oversettelsen).

Fotografi: American Colony Photo Department, mellom 1898 og 1914. Library of Congress, G. Eric and Edith Matson Photograph Collection (fri bruk).

«…Vil nogen komme efter mig, da må han fornekte sig selv og hver dag ta sitt kors op og følge mig.»

Lukas 9,23 (1930-oversettelsen)

Det er vanlig praksis at kirker og enkeltbiskoper, i likhet med verdslige organisasjoner, legger frem det den verdslige verden kaller en «formålserklæring». Jeg mener at denne praksisen er både opplysende og nyttig. I en kirkelig sammenheng mener jeg imidlertid at det mer passende kalles en erklæring om personlig oppdrag. Utbredelsen av evangeliet og arbeidet for Himlenes Rike er noe ganske annet enn en kommersiell virksomhet, eller til og med en ideell virksomhet, i den verdslige verden. Selv om vi av bekvemmelighetshensyn tar i bruk enkelte verdslige praksiser i kirken, bør noen ting være satt til side og derfor være hellige.

Jeg vil nå legge frem det jeg ser som mitt eget kall i tjenesten for vår Herre Jesus Kristus.

Før jeg tar fatt på dette, erklærer jeg klart, frimodig og uten forbehold at jeg tror på Jesus Kristus, den enbårne Sønn av Gud Fader i himmelen,[1] og på Den hellige ånd, som ble sendt til oss av Jesus Kristus da han steg opp til Guds høyre hånd.[2] Jeg tilhører Jesus. Han er Herre over mitt liv. Han er min Mester, og ham alene tjener jeg.[3] Jeg forsaker Satan og alle hans gjerninger,[4] og jeg gir herlighet og ære og pris til den høyeste Gud ved hans Sønn, vår Herre Jesus Kristus.[5]

Erklæring om personlig oppdrag

Til Kirken, Kristi legeme, i adspredelsen[6] blant de ti riker[7]:

1. Jeg er biskop i apostolisk suksesjon, vigslet ved håndspåleggelse[8] i linjer som er dokumenterte og ubrutte, biskop for biskop,[9] tilbake til fire av de opprinnelige tolv apostlene, til apostelen Paulus og til fem av de sytti apostlene som personlig ble sendt ut av vår Herre og Frelser Jesus Kristus,[10] og hver linje er lagt frem til offentlig gjennomsyn på dette nettstedet.

2. I tillegg til at jeg innehar bispeembetet i Jesu Kristi Kirke,[11] er jeg kalt og salvet som skriftlærd for Himlenes Rike, som Jesus talte om i Skriftene.[12] Jeg har et særlig kall til å

skrive lære for de kristne troende, i motsetning til å være hyrde for en menighet eller å utøve annen kirkelig tjeneste, salvelser som andre har.[13]

3. I utøvelsen av bispeembetet forvalter jeg nøkkelmakten, slik dette embetet ble gitt av vår HERRE til hans apostler og til deres etterfølgere.[14]

4. Jeg lærer den sanne lære, som ble overgitt av Jesus Kristus, vår HERRE og Frelser,[15] og som er blitt feiloversatt, utvannet, forvrengt,[16] gjort til gjenstand for simoni[17] og gjort til et våpen, brukt som rettferdiggjørelse for å drepe, stjele og ødelegge gjennom tidene.[18]

5. Jeg retter på falsk lære hvor den enn finnes, i tide og utide,[19] og min troskap gjelder Jesus Kristus alene, kongenes Konge.[20]

6. Jeg påviser falske profeter, falske apostler og falske lærere,[21] og jeg konfronterer deres falske lære og irettesetter dem strengt, for at de skal bli sunne i troen.[22]

7. Som biskop og Rikets skriftlærde bruker jeg Guds ord til å rive ned fiendens festningsverker,[23] hvorav noen gir seg ut for å være en lysets engels gjerninger,[24] og fører mange vill.[25]

8. Jeg sprer Guds ord til alle folkeslag, slik det er ment etter det uttrykkelige budet fra vår HERRE Jesus.[26]

9. Jeg tjener ikke noe kirkesamfunn og taler ikke for noe; jeg tjener Jesu Kristi ene Kirke med den lære som opprinnelig ble gitt,[27] idet jeg tar imot de læresetninger og tradisjoner som er i samsvar med hans ord,[28] og forkaster menneskeskapte læresetninger som demoners lærdommer.[29]

10. Jeg kaller til og arbeider for kristen enhet i Kristi legeme,[30] for at vi skal kunne stå imot den forferdelige trengselen som skal komme[31] i de ti rikers dager[32] og under Antikrists herredømme.[33]

11. Jeg forkynner ikke noe nytt evangelium for dere, og jeg holder Paulus' ord fullt ut i minne: «Men selv om vi eller en engel fra himmelen forkynner eder et annet evangelium enn det som vi har forkynt eder, han være forbannet! Som vi før har sagt, så sier jeg og

nu igjen: Om nogen forkynner eder et annet evangelium enn det som I har mottatt, han være forbannet!»[34]

12. Jeg taler til folkeslagene som en biskop vigslet til Kristi tjeneste,[35] uten hensyn til kirkesamfunnenes grenser, ettersom de ikke fantes på Kristi tid,[36] og er blitt skapt for den ordnede forvaltningen av Kirken.[37] Ettersom jeg innehar bispeembetet og ikke er medlem av noe kirkesamfunn, holder jeg meg til Kristi opprinnelige oppdrag, som er å evangelisere folkeslagene,[38] for at alle skal komme til sannhetens erkjennelse, og for at sannheten skal gjøre dem fri.[39]

Noter

Skriften siteres etter 1930-oversettelsen. Kristi ord står, sammen med sine anførselstegn, i rødt. ANF = Ante-Nicene Fathers; NPNF2 = Nicene and Post-Nicene Fathers, Second Series; Easton = B. S. Easton, The Apostolic Tradition of Hippolytus (1934).

1 Johannes 3,16 (1930-oversettelsen) «For så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, forat hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv;» Johannes 1,14 (1930-oversettelsen) «Og Ordet blev kjød og tok bolig iblandt oss, og vi så hans herlighet - en herlighet som den en enbåren sønn har fra sin far - full av nåde og sannhet.» Johannes 1,18 (1930-oversettelsen) «Ingen har nogensinne sett Gud; den enbårne Sønn, som er i Faderens skjød, han har forklaret ham.» 1 Johannesbrev 4,9 (1930-oversettelsen) «Ved dette er Guds kjærlighet åpenbaret iblandt oss at Gud har sendt sin Sønn, den enbårne, til verden, forat vi skal leve ved ham.»

2 Johannes 16,7 (1930-oversettelsen) «Men jeg sier eder sannheten: Det er til gagn for eder at jeg går bort; for går jeg ikke bort, da kommer talsmannen ikke til eder; men går jeg bort, da skal jeg sende ham til eder.» Johannes 14,26 (1930-oversettelsen) «men talsmannen, den Hellige Ånd, som Faderen skal sende i mitt navn, han skal lære eder alle ting, og minne eder om alle ting som jeg har sagt eder.» Johannes 15,26 (1930-oversettelsen) «Når talsmannen kommer, som jeg skal sende eder fra Faderen, sannhetens Ånd, som utgår fra Faderen, han skal vidne om mig.» Markus 16,19 (1930-oversettelsen) «Så blev den Herre Jesus, efterat han hadde talt til dem, optatt til himmelen, og satte sig ved Guds høire hånd.» Apostlenes gjerninger 1,9 (1930-oversettelsen) «Og da han hadde sagt dette, fór han op mens de så på, og en sky tok ham bort fra deres øine.» Apostlenes gjerninger 2,33 (1930-oversettelsen) «Efterat han nu er ophøiet ved Guds høire hånd og av sin Fader har fått den Hellige Ånd, som var lovt, så utgjød han dette som I både ser og hører.» Hebreerbrevet 1,3 (1930-oversettelsen) «han som er avglansen av hans herlighet og avbilledet av hans vesen og bærer alle ting ved sin krafts ord, og som derfor, da han hadde gjort renselse for våre synder, satte sig ved Majestetens høire hånd i det høie,»

3 Matteus 4,10 (1930-oversettelsen) «...Herren din Gud skal du tilbede, og ham alene skal du tjene.» Johannes 13,13 (1930-oversettelsen) «I kaller mig mester og herre, og I sier det med rette, for jeg er det.» Matteus 6,24

(1930-oversettelsen) «Ingen kan tjene to herrer; for han vil enten hate den ene og elske den andre, eller holde sig til den ene og forakte den andre; I kan ikke tjene Gud og mammon.» Romerbrevet 14,8 (1930-oversettelsen) «for om vi lever, så lever vi for Herren, og om vi dør, så dør vi for Herren; enten vi da lever eller vi dør, hører vi Herren til.» 1 Korinterbrev 6,19–20 (1930-oversettelsen) «Eller vet I ikke at eders legeme er et tempel for den Hellige Ånd, som bor i eder, og som I har fra Gud, og at I ikke hører eder selv til? for I er dyrt kjøpt. Ær da Gud i eders legeme!» *Polykarps martyrium* 9 (ANF 1): «Åttiseks år har jeg tjent ham, og han har aldri gjort meg noe urett: hvordan kan jeg da spotte min Konge og min Frelser?» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

4 1 Johannesbrev 3,8 (1930-oversettelsen) «...Dertil er Guds Sønn åpenbaret at han skal gjøre ende på djevelens gjerninger.» Jakobs brev 4,7 (1930-oversettelsen) «Vær derfor Gud undergitt! Men stå djevelen imot, og han skal fly fra eder;» Efeserbrevet 6,11 (1930-oversettelsen) «Iklæ eder Guds fulle rustning, så I kan stå eder mot djevelens listige angrep;» Hippolytos, *Den apostoliske tradisjon* 21 (Easton): «Jeg forsaker deg, Satan, og alle dine tjenere og alle dine gjerninger.» (oversatt fra engelsk etter Easton) Tertullian, *De spectaculis* 4 (ANF 3): «vi avlegger offentlig vitnesbyrd om at vi har forsaket djevelen, hans prakt og hans engler.» (oversatt fra engelsk etter ANF 3) Kyrillos av Jerusalem, *Katekese* 19 (Mystagogisk katekese 1), 4–8 (NPNF2 7): «...du blir bedt om å si, med armen strakt ut mot ham som om han var til stede: 'Jeg forsaker deg, Satan.' ... Deretter blir du i en annen setning lært å si: 'og alle dine gjerninger.'» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 7)

5 Åpenbaringen 5,13 (1930-oversettelsen) «...Ham som sitter på tronen, og Lammet tilhører velsignelsen og æren og prisen og styrken i all evighet.» 1 Timoteusbrev 1,17 (1930-oversettelsen) «Men den evige konge, den uforgjengelige, usynlige, eneste Gud, være ære og pris i all evighet! Amen.» Judas brev 25 (1930-oversettelsen) «den eneste Gud, vår frelser ved Jesus Kristus, vår Herre, ham tilhører herlighet, storhet, styrke og makt før all tid og nu og i all evighet. Amen.» Romerbrevet 16,27 (1930-oversettelsen) «ham, den ene vise Gud ved Jesus Kristus, være æren i all evighet! Amen.» «Den høyeste Gud»: 1 Mosebok 14,18–20 (1930-oversettelsen) «Og Melkisedek, kongen i Salem, kom ut med brød og vin; han var prest for den høieste Gud. Og han velsignet ham og sa: Velsignet være Abram av den høieste Gud, som eier himmel og jord! Og lovet være den høieste Gud, som har gitt dine fiender i din hånd! Og Abram gav ham tiende av alt.» Markus 5,7 (1930-oversettelsen) «og ropte med høi røst: Hvad har jeg med dig å gjøre, Jesus, du den høieste Guds Sønn? Jeg besverger dig ved Gud at du ikke må pine mig!» Lukas 8,28 (1930-oversettelsen) «Da han så Jesus, satte han i et skrik og falt ned for ham og sa med høi røst: Hvad har jeg med dig å gjøre, Jesus, du den høieste Guds Sønn? Jeg ber dig, pin mig ikke!» Apostlenes gjerninger 16,17 (1930-oversettelsen) «Hun fulgte efter Paulus og oss og ropte: Disse mennesker er den høieste Guds tjenere, som forkynner eder frelsens vei.»

6 Jakobs brev 1,1 (1930-oversettelsen) «...hilser de tolv stammer som er spredt omkring i landene.» 1 Petersbrev 1,1 (1930-oversettelsen) «...til de utlendinger som er spredt omkring i Pontus, Galatia, Kappadokia, Asia og Bitynia...» Johannes 11,52 (1930-oversettelsen) «...for også å samle til ett de Guds barn som er spredt omkring.» Johannes 10,16 (1930-oversettelsen) «Jeg har også andre får, som ikke hører til denne sti; også dem skal jeg føre frem, og de skal høre min røst, og det skal bli én hjord, én hyrde.» Apostlenes gjerninger 8,4 (1930-oversettelsen) «De som nu var adspredt, drog omkring og forkynte evangeliets ord.»

7 Daniel 2,41–44 (1930-oversettelsen) «Og at føttene og tærne som du så, dels var av pottemakerler og dels av jern, det betyr at det skal være et delt rike, og at det skal være noget av jernets styrke i det, eftersom du så jernet blandet med leret. Og at tærne på føttene dels var av jern og dels av ler, det betyr at riket for en del skal være sterkt og for en del skrøpelig, og at jernet som du så, var blandet med ler, det betyr at de skal blande sig med hverandre ved giftermål, men at de allikevel ikke i lengden skal holde sammen, likesom jernet ikke blander sig med leret. Og i disse kongers dager vil himmelens Gud oprette et rike, som i all evighet ikke skal ødelegges, og dette rike skal ikke overlates til noget annet folk; det skal knuse og gjøre ende på alle hine riker, men selv skal det stå fast evindelig;» Daniel 7,7 (1930-oversettelsen) «Derefter fikk jeg i mine nattlige syner se et fjerde dyr, fryktelig og forferdelig og overmåte sterkt; det hadde store tenner av jern og åt og knuste, og det som blev tilovers, trådte det ned med sine føtter; det var anderledes enn alle de første dyr og hadde ti horn.» Daniel 7,20 (1930-oversettelsen) «og likeså om de ti horn på dets hode, og om det nye horn, det som skjøt op, og for hvis skyld tre av de andre horn falt av - det horn som både hadde øine og en munn som talte store ord, og som var større å se til enn de andre.» Daniel 7,24 (1930-oversettelsen) «Og de ti horn betyr at det av dette rike skal opstå ti konger...» Åpenbaringen 12,3 (1930-oversettelsen) «Og et annet tegn blev sett i himmelen, og se, en stor ildrød drage, som hadde syv hoder og ti horn, og på sine hoder syv kroner,» Åpenbaringen 12,18–13,1 (1930-oversettelsen) «Og jeg stod på sanden ved havet. Og jeg så et dyr stige op av havet, som hadde ti horn og syv hoder og på sine horn ti kroner, og på sine hoder bespottelses-navn.» Åpenbaringen 17,3 (1930-oversettelsen) «Og han førte mig i ånden ut i ørkenen, og jeg så en kvinne sitte på et skarlagenrødt dyr, som var fullt av bespottelses-navn og hadde syv hoder og ti horn.» Åpenbaringen 17,7 (1930-oversettelsen) «Og engelen sa til mig: Hvorfor undret du dig? Jeg vil si dig hemmeligheten med kvinnen og med dyret som bærer henne, og som har de syv hoder og de ti horn.» Åpenbaringen 17,12 (1930-oversettelsen) «Og de ti horn som du så, er ti konger som ennu ikke har fått rike, men de får makt som konger én time sammen med dyret.» Åpenbaringen 17,13 (1930-oversettelsen) «Disse har én tanke, og sin kraft og sin makt gir de til dyret.» Åpenbaringen 17,16–17 (1930-oversettelsen) «Og de ti horn som du så, og dyret, disse skal hate skjøgen og gjøre henne øde og naken, og hennes kjøtt skal de ete, og henne selv skal de brenne op med ild. For Gud gav dem i hjertet å fullføre hans tanke, og å fullføre én og samme tanke, og å gi dyret sitt rike, inntil Guds ord er blitt fullbyrdet.» Ireneus, *Mot kjetteriene* V.26.1 (ANF 1): «de ti kongene som da skal oppstå, blant hvem det rike som nå hersker [over jorden], skal deles.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Hippolytos, *Om Kristus og Antikrist* 25, 27–28 (ANF 5): «det fjerde dyrets ti horn er fordelt på ti riker.» (oversatt fra engelsk etter ANF 5) Laktants, *Divinae institutiones* VII.16 (ANF 7): «inntil ti konger oppstår på samme tid, som skal dele verden, ikke for å styre den, men for å fortære den.» (oversatt fra engelsk etter ANF 7) *Barnabas' brev* 4 (ANF 1): «Ti riker skal herske over jorden, og etter dem skal det oppstå en liten konge, som skal legge tre av kongene under seg på én gang.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

8 1 Timoteusbrev 4,14 (1930-oversettelsen) «Vanskjøtt ikke den nådegave som er i dig, som blev dig gitt ved profetiske ord med håndspåleggelse av de eldste.» 2 Timoteusbrev 1,6 (1930-oversettelsen) «Derfor minner jeg dig om at du igjen optender den Guds nådegave som er i dig ved min håndspåleggelse.» 1 Timoteusbrev 5,22 (1930-oversettelsen) «Vær ikke snar til å legge hendene på nogen; gjør dig ikke delaktig i fremmede synder; hold dig selv ren!» Apostlenes gjerninger 6,6 (1930-oversettelsen) «dem stilte de frem for apostlene, og disse bad og la sine hender på dem.» Apostlenes gjerninger 13,3 (1930-oversettelsen) «Da lot de dem dra ut efterat de hadde fastet og bedt og lagt hendene på dem.» Apostlenes gjerninger 14,23 (1930-oversettelsen) «Og efterat de hadde valgt eldste

for dem i hver menighet, overgav de dem med bønn og faste til den Herre som de hadde satt sin tro til.» Titusbrevet 1,5 (1930-oversettelsen) «...innsette eldste i hver by, således som jeg foreskrev dig...» Hippolytos, *Den apostoliske tradisjon* 2 (Easton): «biskopene skal legge sine hender på ham, og presbyteriet skal stå stille ved siden av.» (oversatt fra engelsk etter Easton)

9 1 Klemens 42 (ANF 1): «de innsatte førstegrøden [av sitt arbeid], etter først å ha prøvd dem ved Ånden, til å være biskoper og diakoner for dem som senere skulle komme til tro.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) 1 Klemens 44: «de innsatte dem [tjenerne] som allerede er nevnt, og gav deretter forskrift om at når disse sovnet inn, skulle andre prøvde menn etterfølge dem i deres tjeneste.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Ireneus, *Mot kjetteriene* III.3.1 (ANF 1): «vi er i stand til å regne opp dem som av apostlene ble innsatt som biskoper i kirkene, og [å påvise] disse menns suksesjon helt frem til vår egen tid.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) III.3.3: «Etter at de salige apostlene altså hadde grunnlagt og bygd opp Kirken, overgav de bispeembetet i Linus' hender.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 32 (ANF 3): «la dem rulle ut fortegnelsen over sine biskoper, som går ned i rett rekkefølge fra begynnelsen.» (oversatt fra engelsk etter ANF 3) Eusebius, *Kirkehistorien* III.4 (Linus) (NPNF2 1): «...Linus, som han i det annet brev til Timoteus nevner som sin ledsager i Roma, var Peters etterfølger i bispeembetet i kirken der, slik det allerede er vist.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 1) III.22 (Evodius): «På denne tid var Ignatius kjent som den annen biskop av Antiokia, idet Evodius hadde vært den første.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 1) III.36 (Ignatius): «...Ignatius, som ble valgt til biskop av Antiokia, den annen i rekkefølgen etter Peter, og hvis berømmelse ennå feires av svært mange.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 1) Kyprian, *Brev* 26.1 (ANF 5; Oxford 33): «Kirken er grunnlagt på biskopene, og enhver handling i Kirken styres av de samme ledere.» (oversatt fra engelsk etter ANF 5)

10 Matteus 10,1–4 (1930-oversettelsen) «Og han kalte sine tolv disipler til sig og gav dem makt over urene ånder, til å drive dem ut, og til å helbrede all sykdom og all skrøpelighet. Men dette er de tolv apostlers navn: Først Simon, som kalles Peter, og Andreas, hans bror; Jakob, Sebedeus' sønn, og Johannes, hans bror; Filip og Bartolomeus; Tomas og Matteus, tolderen; Jakob, Alfeus' sønn, og Lebbeus med tilnavnet Taddeus; Simon Kananeus og Judas Iskariot, han som forrådte ham.» Lukas 6,13 (1930-oversettelsen) «Og da det blev dag, kalte han sine disipler til sig, og han valgte sig ut tolv av dem og gav dem navnet apostler:» (de tolv). Galaterbrevet 1,1 (1930-oversettelsen) «Paulus, apostel, ikke av mennesker eller ved noget menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som opvakte ham fra de døde,» Apostlenes gjerninger 9,15 (1930-oversettelsen) «Men Herren sa til ham: Gå avsted! for han er mig et utvalgt redskap til å bære mitt navn frem både for hedninger og konger og for Israels barn;» Galaterbrevet 2,9 (1930-oversettelsen) «og da de fikk vite om den nåde som var mig gitt, da gav Jakob og Kefas og Johannes, de som gjaldt for å være støttene, mig og Barnabas samfunds-hånd, at vi skulde gå til hedningene, men de til de omskårne,» (Paulus). Lukas 10,1 (1930-oversettelsen) «Siden utvalgte Herren også sytti andre og sendte dem ut, to og to, i forveien for sig til hver by og hvert sted hvor han selv skulde komme.» Lukas 10,16 (1930-oversettelsen) «Den som hører eder, hører mig, og den som forkaster eder, forkaster mig, og den som forkaster mig, forkaster ham som sendte mig.» Eusebius, *Kirkehistorien* I.12 (NPNF2 1), om de sytti: «Man sier at også Taddeus var en av dem...» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 1)

11 1 Timoteusbrev 3,1 (1930-oversettelsen) «Det er et troverdig ord: Om nogen attrår et tilsyns-embede, da har han lyst til en god gjerning.» 1 Timoteusbrev 3,2–7 (1930-oversettelsen) «Derfor skal en tilsynsmann være

ulastelig, én kvinnes mann, edruelig, sindig, verdig, gjestfri, duelig til å lære andre, ikke drikkfeldig, ikke voldsom, men saktmodig, ikke stridslysten, ikke pengekjær, en som styrer sitt eget hus vel og har lydige barn med all sømmelighet - men hvis nogen ikke vet å styre sitt eget hus, hvorledes kan han da ha omsorg for Guds menighet? - ikke en nyomvendt, forat han ikke skal bli opblåst og falle i djevelens dom. Men han skal og ha godt vidnesbyrd av dem som er utenfor, forat han ikke skal bli hånet og falle i djevelens snare.» Titusbrevet 1,7–9 (1930-oversettelsen) «For en tilsynsmann skal være ulastelig som en Guds husholder, ikke selvgod, ikke vredladen, ikke drikkfeldig, ikke voldsom, ikke lysten efter ussel vinning, men gjestfri, glad i det gode, sindig, rettferdig, hellig, avholdende, en som holder fast ved det troverdige ord efter læren, forat han kan være i stand til både å formane ved den sunde lære og å tale til rette dem som sier imot.» Apostlenes gjerninger 20,28 (1930-oversettelsen) «Så gi da akt på eder selv, og på hele den hjord som den Hellige Ånd satte eder til tilsynsmenn i, for å vokte Guds menighet, som han vant sig ved sitt eget blod!» Filipperbrevet 1,1 (1930-oversettelsen) «Paulus og Timoteus, Kristi Jesu tjenere - til alle de hellige i Kristus Jesus som er i Filippi, tillikemed tilsynsmenn og menighetstjenere:» 1 Petersbrev 5,1–4 (1930-oversettelsen) «De eldste blandt eder formaner jeg som medeldste og vidne om Kristi lidelser, som den som og har del i den herlighet som skal åpenbares: Vokt den Guds hjord som er hos eder, og ha tilsyn med den, ikke av tvang, men frivillig, ikke for ussel vinnings skyld, men av villig hjerte, heller ikke som de som vil herske over sine menigheter, men således at I blir mønster for hjorden; og når overhyrden åpenbares, skal I få ærens uvisnelige krans.» Ignatius, *Til efeserne* 6 (ANF 1): «vi bør se på biskopen slik vi ville se på Herren selv.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Til magnesierne* 6: «deres biskop har forsetet i Guds sted, og deres presbytere i stedet for apostlenes forsamling.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Til trallianerne* 3: «På samme måte skal alle ære diakonene som en ordning av Jesus Kristus, og biskopen som Jesus Kristus, som er Faderens Sønn, og presbyterne som Guds sanhedrin og apostlenes forsamling. Uten disse finnes det ingen Kirke.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Til smyrnaerne* 8: «Hvor enn biskopen viser seg, der skal også mengden [av folket] være; likesom der hvor Jesus Kristus er, der er den katolske Kirke.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

12 Matteus 13,52 (1930-oversettelsen) «Da sa han til dem: Derfor er enhver skriftlærd som er oplært for himlenes rike, lik en husbond som bærer frem nytt og gammelt av det han har.» Matteus 23,34 (1930-oversettelsen) «Derfor, se, jeg sender til eder profeter og vismenn og skriftlærde...» Esra 7,6 (1930-oversettelsen) «denne Esras drog op fra Babel. Han var en skriftlærd mann, vel kjent med Mose lov, den som Herren, Israels Gud, hadde gitt. Kongen gav ham alt det han bad om; for Herren hans Gud holdt sin hånd over ham.» Esra 7,10 (1930-oversettelsen) «For Esras hadde satt sin hu til å granske Herrens lov og gjøre efter den og til å lære folk lov og rett i Israel.» Habakkuk 2,2 (1930-oversettelsen) «Og Herren svarte mig og sa: Skriv synet op og skriv det tydelig på tavlene, så det kan leses med letthet!» Jeremia 30,2 (1930-oversettelsen) «Så sier Herren, Israels Gud: Skriv alle de ord jeg har talt til dig, i en bok!» Åpenbaringen 1,11 (1930-oversettelsen) «Det du ser, skriv det i en bok og send det til de syv menigheter, til Efesus og til Smyrna og til Pergamum og til Tyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea.» Åpenbaringen 1,19 (1930-oversettelsen) «Skriv da det du så, både det som er, og det som herefter skal skje,»

13 Efeserbrevet 4,11 (1930-oversettelsen) «Og det er han som gav oss nogen til apostler, nogen til profeter, nogen til evangelister, nogen til hyrder og lærere,» Romerbrevet 12,4–8 (1930-oversettelsen) «For likesom vi har mange lemmer på ett legeme, men ikke alle lemmene har samme gjerning, således er vi mange ett legeme i Kristus, men

hver for sig er vi hverandres lemmer. Og da vi har ulike nådegaver, alt efter den nåde som er oss gitt, så la oss, om vi har profetisk gave, bruke den efter som vi har tro til, eller om vi har en tjeneste, ta vare på tjenesten, eller om en er lærer, på lærdommen, eller om en skal formane, på formaningen; den som utdeler, gjøre det med ærlig hu; den som er forstander, være det med iver; den som gjør barmhjertighet, gjøre det med glede!» 1 Korinterbrev 12,4–11 (1930-oversettelsen) «Det er forskjell på nådegaver, men Ånden er den samme; og det er forskjell på tjenester, men Herren er den samme; og det er forskjell på kraftige virkninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle. Men Åndens åpenbarelse gis enhver til det som er gagnlig. For en gis visdoms tale ved Ånden, en annen kunnskaps tale ved den samme Ånd; en annen tro ved den samme Ånd, en annen nådegaver til å helbrede ved den samme Ånd, en annen kraft til å gjøre undergjerninger; en annen profetisk gave, en annen evne til å prøve ånder, en annen forskjellige slags tunger, en annen tydning av tunger. Alt dette virker den ene og samme Ånd, idet han utdeler til hver især efter som han vil.» 1 Korinterbrev 12,28–29 (1930-oversettelsen) «Og Gud satte i menigheten først nogen til apostler, for det annet profeter, for det tredje lærere, så kraftige gjerninger, så nådegaver til å helbrede, til å hjelpe, til å styre, forskjellige slags tunger. Er vel alle apostler? er vel alle profeter? er vel alle lærere? gjør vel alle kraftige gjerninger?» 1 Korinterbrev 7,7 (1930-oversettelsen) «jeg ønsker at alle mennesker var som jeg; men hver har sin egen nådegave av Gud, den ene så, den andre så.» 1 Petersbrev 4,10–11 (1930-oversettelsen) «Efter som enhver har fått en nådegave, så tjen hverandre med den som gode husholdere over Guds mangehånde nåde: om nogen taler, han tale som Guds ord; om nogen tjener i menigheten, han tjene som av den kraft Gud gir, forat Gud må æres i alle ting ved Jesus Kristus, han som æren og makten tilhører i all evighet. Amen.» 1 Klemens 41 (ANF 1): «La hver og en av dere, brødre, takke Gud i sin egen orden … uten å gå ut over den regel for tjenesten som er foreskrevet ham.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Didakhe* 15.1 (ANF 7): «Velg derfor for dere biskoper og diakoner som er Herren verdige, menn som er saktmodige og ikke pengekjære, sannferdige og prøvde; for også de utfører for dere profetenes og lærernes tjeneste.» (oversatt fra engelsk etter ANF 7)

14 Matteus 16,18–19 (1930-oversettelsen) «…Og jeg vil gi dig nøklene til himlenes rike, og det du binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og det du løser på jorden, skal være løst i himmelen.» Matteus 18,18 (1930-oversettelsen) «Sannelig sier jeg eder: Alt det I binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og alt det I løser på jorden, skal være løst i himmelen.» Johannes 20,21–23 (1930-oversettelsen) «Han sa da atter til dem: Fred være med eder! Likesom Faderen har utsendt mig, sender også jeg eder. Og da han hadde sagt dette, åndet han på dem og sa til dem: Ta imot den Hellige Ånd! Dersom I forlater nogen deres synder, da er de dem forlatt; dersom I fastholder dem for nogen, da er de fastholdt.» Jesaja 22,22 (1930-oversettelsen) «Og jeg vil legge nøklen til Davids hus på hans skulder, og han skal lukke op, og ingen lukke til, og lukke til, og ingen lukke op.» Åpenbaringen 1,18 (1930-oversettelsen) «…den levende; og jeg var død, og se, jeg er levende i all evighet. Og jeg har nøklene til døden og til dødsriket.» Åpenbaringen 3,7 (1930-oversettelsen) «Og skriv til engelen for menigheten i Filadelfia: Dette sier den Hellige, den Sanndrue, han som har Davids nøkkel, han som lukker op, og ingen lukker til, og lukker til, og ingen lukker op:» Etterfølgere: Apostlenes gjerninger 1,20–26 (1930-oversettelsen) «For det er skrevet i Salmenes bok: Hans bolig bli øde, og ingen bo der, og: La en annen få hans embede! Derfor bør en av de menn som vandret sammen med oss i all den tid den Herre Jesus gikk inn og ut hos oss, like fra sin dåp ved Johannes inntil den dag da han blev optatt fra oss en av disse bør sammen med oss bli vidne om hans opstandelse. De stilte da frem to, Josef, som kaltes Barsabbas, med tilnavnet Justus, og Mattias. Og de bad således: Du, Herre, som kjenner alles hjerter! vis oss hvem du har utvalgt av disse to til å få del i denne tjeneste og apostelgjerning som Judas

gikk bort fra for å gå til sitt eget sted! Så kastet de lodd mellem dem, og loddet falt på Mattias, og han blev regnet sammen med de elleve apostler.» 2 Timoteusbrev 2,2 (1930-oversettelsen) «og det som du har hørt av mig i mange vidners nærvær, overgi det til trofaste mennesker som er duelige til også å lære andre!» Titusbrevet 1,5 (1930-oversettelsen) «Derfor lot jeg dig bli efter på Kreta at du skulde sette det i rette skikk som ennu stod tilbake, og innsette eldste i hver by, således som jeg foreskrev dig,» Origenes, *Kommentar til Matteus* XII.10–11, 14 (ANF 9): «Er nøklene til himlenes rike gitt av Herren til Peter alene, og skal ingen annen av de salige motta dem?» (oversatt fra engelsk etter ANF 9) og «la oss se i hvilken forstand det er sagt til Peter, og til enhver Peter: 'Jeg vil gi deg nøklene til himlenes rike.'» (oversatt fra engelsk etter ANF 9) Kyprian, *Om Kirkens enhet* 4–5 (ANF 5): «til alle apostlene gir han etter sin oppstandelse en lik makt» (oversatt fra engelsk etter ANF 5); «Bispeembetet er ett, og hver enkelt har sin del av det for helheten.» (oversatt fra engelsk etter ANF 5)

15 Johannes 7,16 (1930-oversettelsen) «Jesus svarte dem og sa: Min lære er ikke min, men hans som har sendt mig;» Johannes 12,49–50 (1930-oversettelsen) «For jeg har ikke talt av mig selv, men Faderen, som har sendt mig, han har gitt mig befaling om hvad jeg skal si og hvad jeg skal tale, og jeg vet at hans befaling er evig liv. Derfor, det jeg taler, det taler jeg således som Faderen har sagt mig.» Johannes 14,24 (1930-oversettelsen) «Den som ikke elsker mig, holder ikke mine ord; og det ord I hører, er ikke mitt, men Faderens, som har sendt mig.» Johannes 17,8 (1930-oversettelsen) «for de ord som du gav mig, har jeg gitt dem, og de har tatt imot dem og kjent i sannhet at jeg er utgått fra dig, og de har trodd at du har utsendt mig.» Matteus 28,20 (1930-oversettelsen) «og lærer dem å holde alt det jeg har befalt eder. Og se, jeg er med eder alle dager inntil verdens ende!» Judas brev 3 (1930-oversettelsen) «...om å stride for den tro som én gang er overgitt til de hellige.» 2 Timoteusbrev 1,13 (1930-oversettelsen) «Ha til forbillede de sunde ord som du har hørt av mig, i tro og kjærlighet i Kristus Jesus;» Hebreerbrevet 2,3 (1930-oversettelsen) «hvorledes skal da vi undfly om vi ikke akter så stor en frelse? - den som først blev forkynt ved Herren og derefter stadfestet for oss av dem som hadde hørt ham,»

16 2 Korinterbrev 2,17 (1930-oversettelsen) «For vi er ikke, som de mange, slike at vi forfalsker Guds ord...» 2 Korinterbrev 4,2 (1930-oversettelsen) «men vi har sagt oss løs fra alle skammelige snikveier og farer ikke frem med list, heller ikke forfalsker vi Guds ord, men ved å kunngjøre sannheten anbefaler vi oss til alle menneskers samvittighet for Guds åsyn.» 2 Petersbrev 3,16 (1930-oversettelsen) «likesom og i alle sine brev når han i dem taler om dette; i dem er det noget som er svært å skjønne, og som de ulærde og ubefestede tyder vrangt, som de og gjør med de andre skrifter, til sin egen undergang.» Jeremia 8,8 (1930-oversettelsen) «Hvorledes kan I si: Vi er vise, og Herrens lov har vi hos oss? Sannelig, se, til løgn har de skriftlærdes løgnpenn gjort den.» Galaterbrevet 1,7 (1930-oversettelsen) «skjønt der ikke er noget annet; det er bare nogen som forvirrer eder og vil forvrenge Kristi evangelium.» 5 Mosebok 4,2 (1930-oversettelsen) «I skal ikke legge noget til det ord jeg byder eder, og I skal ikke ta noget fra, men I skal holde Herrens, eders Guds bud som jeg gir eder.» Åpenbaringen 22,18–19 (1930-oversettelsen) «Jeg vidner for enhver som hører de profetiske ord i denne bok: Dersom nogen legger noget til dette, da skal Gud legge på ham de plager som er skrevet i denne bok; og dersom nogen tar noget bort fra ordene i denne profetiske bok, da skal Gud ta bort hans del fra livsens tre og fra den hellige stad, som det er skrevet om i denne bok.» Ireneus, *Mot kjetteriene* I.8.1 (ANF 1): kjettere behandler Skriften som en som ville ta et juvelbesatt bilde av en konge «helt i stykker, ordne edelstenene på ny og føye dem sammen slik at de fikk form av en hund eller en rev.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) I.9.4: «de vrir dem, som vi allerede har sagt, fra en naturlig til en

unaturlig mening.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 38: «Der hvor det finnes ulikhet i lære, der må altså forfalskningen både av Skriftene og av utleggelsene av dem anses å være. … Én forvrenger Skriftene med sin hånd, en annen deres mening ved sin utleggelse.» (oversatt fra engelsk)

17 Apostlenes gjerninger 8,20 (1930-oversettelsen) «Men Peter sa til ham: Ditt sølv være forbannet, både det og du selv, fordi du tenkte å kjøpe Guds gave for penger!» Apostlenes gjerninger 8,18–23 (1930-oversettelsen) «Men da Simon så at Ånden blev gitt ved apostlenes håndspåleggelse, kom han til dem med penger og sa: Gi også mig denne makt at den som jeg legger mine hender på, må få den Hellige Ånd! Men Peter sa til ham: Ditt sølv være forbannet, både det og du selv, fordi du tenkte å kjøpe Guds gave for penger! Du har ikke del eller lodd i dette ord; for ditt hjerte er ikke rett for Gud. Omvend dig derfor fra denne din ondskap, og bed Herren om måskje ditt hjertes tanke måtte forlates dig! For jeg ser at du ligger i bitterhets galle og urettferdighets bånd.» Matteus 10,8 (1930-oversettelsen) «Helbred syke, opvekk døde, rens spedalske, driv ut onde ånder! For intet har I fått det, for intet skal I gi det.» 1 Timoteusbrev 6,5 (1930-oversettelsen) «stadig krangel iblandt mennesker som er fordervet i sitt sinn og har tapt sannheten, idet de akter gudsfrykten for en vei til vinning.» 1 Timoteusbrev 6,10 (1930-oversettelsen) «For pengekjærhet er en rot til alt ondt; av lyst dertil har somme faret vill fra troen og har gjennemstunget sig selv med mange piner.» Titusbrevet 1,11 (1930-oversettelsen) «Disse skal en målbinde; for de nedriver hele hus ved å føre utilbørlig lære for ussel vinnings skyld.» 2 Petersbrev 2,3 (1930-oversettelsen) «og av havesyke skal de med opdiktede ord utnytte eder til sin vinning. Men dommen over dem er fra gammel tid ikke ørkesløs, og deres fortapelse sover ikke.» Mika 3,11 (1930-oversettelsen) «Dets høvdinger dømmer for gave, dets prester lærer for betaling, og dets profeter spår for penger, og enda stoler de på Herren og sier: Er ikke Herren midt iblandt oss? Det kommer ingen ulykke over oss.» Johannes 2,16 (1930-oversettelsen) «og til due-kremmerne sa han: Ta dette bort herfra! gjør ikke min Faders hus til en handelsbod!» *Didakhe* 11.6 (ANF 7): «ber han om penger, er han en falsk profet.» (oversatt fra engelsk etter ANF 7) *De apostoliske kanoner* 29 (NPNF2 14): «Dersom en biskop, presbyter eller diakon skulle oppnå denne verdighet for penger, skal både han og den som ordinerte ham, avsettes…» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 14) Konsilet i Kalkedon (451), kanon 2 (NPNF2 14): «Dersom en biskop skulle ordinere for penger og sette til salgs en nåde som ikke kan selges…» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 14)

18 Johannes 10,10 (1930-oversettelsen) «Tyven kommer bare for å stjele og myrde og ødelegge; jeg er kommet forat de skal ha liv og ha overflod.» Johannes 16,2 (1930-oversettelsen) «De skal utstøte eder av synagogene; ja, det kommer en tid da hver den som slår eder ihjel, skal tro at han viser Gud en dyrkelse.» Matteus 23,34–35 (1930-oversettelsen) «Derfor, se, jeg sender til eder profeter og vismenn og skriftlærde; nogen av dem skal I slå ihjel og korsfeste, og nogen av dem skal I hudstryke i eders synagoger og forfølge fra by til by, forat det skal komme over eder alt det rettferdige blod som er utøst på jorden, fra den rettferdige Abels blod inntil Sakarias', Barakias' sønns blod, han som I slo ihjel mellem templet og alteret;» Jeremia 23,1–2 (1930-oversettelsen) «Ve de hyrder som ødelegger og adspreder den hjord jeg før, sier Herren. Derfor sier Herren, Israels Gud, så om de hyrder som røkter mitt folk: I har adspredt mine får og jaget dem bort og ikke sett efter dem; se, jeg hjemsøker eder for eders onde gjerninger, sier Herren.»

19 2 Timoteusbrev 4,2 (1930-oversettelsen) «Forkynn ordet, vær rede i tide og utide, overbevis, irettesett, forman med all langmodighet og lære!» Titusbrevet 1,9 (1930-oversettelsen) «en som holder fast ved det troverdige ord

efter læren, forat han kan være i stand til både å formane ved den sunde lære og å tale til rette dem som sier imot.» 1 Timoteusbrev 1,3 (1930-oversettelsen) «Som jeg bad dig da jeg drog til Makedonia, å bli i Efesus, forat du skulde byde visse folk ikke å fare med fremmed lære» 2 Timoteusbrev 2,25 (1930-oversettelsen) «så han med saktmodighet viser dem til rette som sier imot, om Gud dog engang vilde gi dem omvendelse, så de kunde kjenne sannheten» Efeserbrevet 4,14 (1930-oversettelsen) «forat vi ikke lenger skal være umyndige og la oss kaste og drive om av ethvert lærdoms vær ved menneskenes spill, ved kløkt i villfarelsens kunster,» Apostlenes gjerninger 20,28–31 (1930-oversettelsen) «Så gi da akt på eder selv, og på hele den hjord som den Hellige Ånd satte eder til tilsynsmenn i, for å vokte Guds menighet, som han vant sig ved sitt eget blod! Jeg vet at efter min bortgang skal det komme glupende ulver inn blandt eder, som ikke skåner hjorden; ja, blandt eder selv skal det fremstå menn som fører forvendt tale for å lokke disiplene efter sig. Våk derfor, og kom i hu at jeg i tre år ikke holdt op, hverken natt eller dag, å formane hver eneste en med tårer!» Polykarp, *Til filipperne* 7 (ANF 1): «La oss derfor forlate de manges tomhet og deres falske lærdommer og vende tilbake til det ord som er overlevert oss fra begynnelsen...» (oversatt fra engelsk etter ANF 1); Ignatius, *Til magnesierne* 8 (ANF 1): «La dere ikke bedra av fremmede lærdommer eller av gamle fabler, som er unyttige.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

20 Åpenbaringen 19,16 (1930-oversettelsen) «...Kongers konge og herrers herre.» Åpenbaringen 17,14 (1930-oversettelsen) «Disse skal stride mot Lammet, og Lammet skal seire over dem, fordi det er herrers herre og kongers konge, og de som er med det, de kalte og utvalgte og trofaste.» 1 Timoteusbrev 6,15 (1930-oversettelsen) «som den Salige og alene Mektige skal vise oss i sin tid, han som er kongenes konge og herrenes herre,» Apostlenes gjerninger 5,29 (1930-oversettelsen) «Da svarte Peter og apostlene: En skal lyde Gud mere enn mennesker.» Kolosserbrevet 3,24 (1930-oversettelsen) «for I vet at I skal få arven til lønn av Herren. Tjen den Herre Kristus!» Matteus 6,24 (1930-oversettelsen) «Ingen kan tjene to herrer; for han vil enten hate den ene og elske den andre, eller holde sig til den ene og forakte den andre; I kan ikke tjene Gud og mammon.»

21 Matteus 7,15–16.20 (1930-oversettelsen) «Men vokt eder for de falske profeter, som kommer til eder i fåreklær, men innvortes er glupende ulver! Av deres frukter skal I kjenne dem...» Matteus 24,11 (1930-oversettelsen) «og mange falske profeter skal opstå og føre mange vill.» Matteus 24,24 (1930-oversettelsen) «For falske messiaser og falske profeter skal opstå og gjøre store tegn og under, så at endog de utvalgte skulde føres vill, om det var mulig.» 1 Johannesbrev 4,1 (1930-oversettelsen) «I elskede! tro ikke enhver ånd, men prøv åndene om de er av Gud! for mange falske profeter er gått ut i verden.» 2 Korinterbrev 11,13 (1930-oversettelsen) «For disse er falske apostler, svikefulle arbeidere, som skaper sig om til apostler for Kristus.» 2 Petersbrev 2,1–3 (1930-oversettelsen) «Men det opstod også falske profeter blandt folket, likesom det og blandt eder skal komme falske lærere, som skal lure inn vrange lærdommer som leder til fortapelse, idet de endog nekter den Herre som kjøpte dem, og fører over sig selv en brå fortapelse. Og mange skal følge dem efter i deres skamløshet, og for deres skyld skal sannhetens vei bli spottet, og av havesyke skal de med opdiktede ord utnytte eder til sin vinning. Men dommen over dem er fra gammel tid ikke ørkesløs, og deres fortapelse sover ikke.» Judas brev 4 (1930-oversettelsen) «For nogen mennesker har sneket sig inn, som denne dom allerede for lenge siden er opskrevet for: ugudelige, som forvender vår Guds nåde til skamløshet og nekter vår eneste hersker og herre, Jesus Kristus.» Apostlenes gjerninger 20,29–30 (1930-oversettelsen) «Jeg vet at efter min bortgang skal det komme glupende ulver inn blandt eder, som ikke skåner hjorden; ja, blandt eder selv skal det fremstå menn som fører forvendt tale

for å lokke disiplene efter sig.» 1 Timoteusbrev 4,1–2 (1930-oversettelsen) «Men Ånden sier med tydelige ord at i de kommende tider skal nogen falle fra troen, idet de holder sig til forførende ånder og djevlers lærdommer ved hykleri av falske lærere, som er brennemerket i sin egen samvittighet,» 5 Mosebok 13,1–5 (1930-oversettelsen) «Når det står frem en profet i din midte, eller en som har drømmer, og han varsler dig et tegn eller et under, og det virkelig skjer det tegn eller under som han talte til dig om, idet han sa: La oss følge andre guder - sådanne som du ikke kjenner - og la oss dyrke dem, da skal du ikke høre på denne profets ord eller på ham som hadde drømmen; for Herren eders Gud vil bare prøve eder for å kjenne om I elsker Herren eders Gud av alt eders hjerte og av all eders sjel. Herren eders Gud skal I følge, og ham skal I frykte; på hans bud skal I ta vare, og på hans røst skal I høre; ham skal I tjene, og ham skal I holde fast ved. Men profeten eller han som hadde drømmen, skal late livet, fordi han tilskyndte til frafall fra Herren eders Gud, som førte eder ut av Egyptens land og fridde dig ut fra trælehuset, og fordi han vilde føre dig bort fra den vei som Herren din Gud har befalt dig å vandre; således skal du rydde det onde bort av din midte.» 5 Mosebok 18,20–22 (1930-oversettelsen) «Men den profet som i overmot drister sig til å tale noget i mitt navn som jeg ikke har befalt ham å tale, eller som taler i andre guders navn, den profet skal dø. Og om du sier ved dig selv: Hvad skal vi kjenne det ord på som Herren ikke har talt? - (da skal du vite:) Når det ord profeten taler i Herrens navn, ikke skjer og ikke går i opfyllelse, da er det et ord som Herren ikke har talt; det er et ord som profeten i overmot har dristet sig til å tale, og du skal ikke være redd ham.» Jeremia 23,16–32 (1930-oversettelsen) «Så sier Herren, hærskarenes Gud: Hør ikke på de profeters ord som profeterer for eder! De fyller eder med tomme innbilninger; de bærer frem sitt eget hjertes syner, ikke ord av Herrens munn. De sier atter og atter til dem som forakter mig: Herren har sagt: I skal ha fred. Og til hver den som følger sitt hårde hjerte, sier de: Det skal ikke komme ulykke over eder. For hvem av dem har stått i Herrens fortrolige råd, så han så og hørte hans ord? Hvem har gitt akt på mitt ord og hørt det? Se, Herrens storm, hans vrede farer ut, en hvirvlende stormvind; den hvirvler over hodet på de ugudelige. Herrens vrede skal ikke vende tilbake før han har utført og fullbyrdet sitt hjertes tanker; i de siste dager skal I forstå det helt. Jeg har ikke sendt profetene, allikevel løp de; jeg har ikke talt til dem, allikevel profeterte de. Og hadde de stått i mitt fortrolige råd, vilde de la mitt folk høre mine ord og føre dem tilbake fra deres onde vei og fra deres onde gjerninger. Er jeg en Gud bare nær ved, sier Herren, og ikke en Gud langt borte? Eller kan nogen skjule sig på lønnlige steder så jeg ikke kan se ham? sier Herren. Opfyller jeg ikke himmelen og jorden? sier Herren. Jeg har hørt hvad de profeter har sagt som profeterer løgn i mitt navn og sier: Jeg har drømt, jeg har drømt. Hvor lenge skal dette vare? Har de i sinne de profeter som profeterer løgn, og som bærer frem sitt eget hjertes svik - tenker de på å få mitt folk til å glemme mitt navn ved sine drømmer som de forteller hverandre, likesom deres fedre glemte mitt navn for Ba'als skyld? Den profet som har en drøm, han får fortelle en drøm, og den som har mitt ord, han skal tale mitt ord i sannhet! Hvad har halmen å gjøre med kornet? sier Herren. Er ikke mitt ord som en ild, sier Herren, og lik en hammer som knuser berg? Se, derfor, sier Herren, kommer jeg over de profeter som stjeler mine ord fra hverandre. Se, jeg kommer over de profeter som bruker sin tunge og sier: Så sier Herren. Se, jeg kommer over dem som bærer frem løgnaktige drømmer, sier Herren, og som forteller dem og fører mitt folk vill ved sine løgner og ved sitt skryt; jeg har ikke sendt dem og ikke gitt dem befaling, og noget gagn gjør de ikke dette folk, sier Herren.» Esekiel 13,1–9 (1930-oversettelsen) «Og Herrens ord kom til mig, og det lød så: Menneskesønn! Spå mot Israels profeter, som gir sig av med å spå, og si til dem som spår efter sitt eget hjerte: Hør Herrens ord! Så sier Herren, Israels Gud: Ve over de dårlige profeter, som følger sin egen ånd og syner som de ikke har sett! Som rever blandt ruiner er dine profeter, Israel! I er ikke steget op i

murbruddene og har ikke bygget nogen mur om Israels hus, så de kunde holde stand i striden på Herrens dag. Deres syner var tomhet, og deres spådommer løgn, de som sier: Så sier Herren, enda Herren ikke har sendt dem, og som håper på at deres ord skal bli stadfestet. Er det ikke tomme syner I har skuet, og løgnaktige spådommer I har uttalt? I sier: Så sier Herren, enda jeg ikke har talt. Derfor sier Herren, Israels Gud, så: Fordi I taler tomhet og skuer løgn, se, derfor vil jeg komme over eder, sier Herren, Israels Gud. Og min hånd skal være imot de profeter som skuer tomhet og spår løgn; i mitt folks råd skal de ikke være, og i Israels folks bok skal de ikke skrives, og til Israels land skal de ikke komme, og I skal kjenne at jeg er Herren, Israels Gud,» Åpenbaringen 2,2 (1930-oversettelsen) «Jeg vet om dine gjerninger og ditt arbeid og ditt tålmod, og at du ikke kan tåle de onde; du har prøvd dem som sier de er apostler, og ikke er det, og du har funnet at de er løgnere;» *Didakhe* 11–12 (ANF 7): «Men den som sier i Ånden: Gi meg penger, eller noe annet, skal dere ikke høre på...» (oversatt fra engelsk etter ANF 7) Hermas, *Bud* 11 (ANF 2): «Prøv ut fra hans gjerninger og hans liv den mann som sier at han er inspirert.» (oversatt fra engelsk etter ANF 2) Ignatius, *Til efeserne* 7: «For noen har for vane å bære navnet [Jesus Kristus] omkring i ond list, mens de likevel gjør ting som er Gud uverdige; dem må dere flykte fra som dere ville flykte fra ville dyr.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Til efeserne* 9: «Likevel har jeg hørt om noen som er dratt herfra til dere med falsk lære, som dere ikke lot få så blant dere, men dere stoppet ørene, for at dere ikke skulle ta imot det som ble sådd av dem...» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Til trallianerne* 6 (ANF 1): «lik dem som gir en dødelig gift i søt vin.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) *Til smyrnaerne* 4–5: «Men jeg verner dere på forhånd mot de villdyr i menneskeskikkelse, som dere ikke bare ikke må ta imot, men, om det er mulig, ikke engang møte... Noen fornekter ham i uvitenhet, eller rettere sagt er blitt fornektet av ham, idet de er dødens talsmenn snarere enn sannhetens.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Justin Martyr, *Dialog med Tryfon* 35 (ANF 1): «det var mange, mine venner, som stod frem i Jesu navn og lærte både å tale og å gjøre ugudelige og gudsbespottelige ting.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

22 Titusbrevet 1,13 (1930-oversettelsen) «...Derfor skal du tale dem strengt til rette, forat de må bli sunde i troen,» Titusbrevet 1,10–11 (1930-oversettelsen) «For der er mange gjenstridige, som farer med tomt snakk og dårer folks hu, helst de av omskjærelsen. Disse skal en målbinde; for de nedriver hele hus ved å føre utilbørlig lære for ussel vinnings skyld.» Titusbrevet 3,10 (1930-oversettelsen) «Et menneske som gir sig av med vranglære, skal du vise fra dig, efterat du har formant ham én gang og én gang til,» Romerbrevet 16,17–18 (1930-oversettelsen) «Men jeg formaner eder, brødre, til å holde øie med dem som volder tvedrakten og anstøtene imot den lære som I har lært, og gå av veien for dem; for disse tjener ikke vår Herre Jesus Kristus, men sin egen buk, og ved sin søte tale og sine fagre ord dårer de de enfoldiges hjerter.» 1 Timoteusbrev 5,20 (1930-oversettelsen) «Dem som synder, skal du refse så alle hører på det, forat også de andre må ha frykt.» 2 Johannesbrev 10–11 (1930-oversettelsen) «Dersom nogen kommer til eder og ikke fører denne lære, da ta ikke imot ham i eders hus, og by ham ikke velkommen! for den som byr ham velkommen, blir medskyldig med ham i hans onde gjerninger.» Efeserbrevet 5,11 (1930-oversettelsen) «og ha intet å gjøre med mørkets ufruktbare gjerninger, men refs dem heller!» Galaterbrevet 2,11 (1930-oversettelsen) «Men da Kefas kom til Antiokia, sa jeg ham imot like op i øinene, fordi det var ført klagemål imot ham.» Filipperbrevet 3,2 (1930-oversettelsen) «Gi akt på hundene, gi akt på de onde arbeidere, gi akt på de sønderskårne!» Polykarp, *Til filipperne* 7 (ANF 1): «enhver som ikke bekjenner at Jesus Kristus er kommet i kjødet, er en antikrist...» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

23 2 Korinterbrev 10,4–5 (1930-oversettelsen) «for våre stridsvåben er ikke kjødelige, men mektige for Gud til å omstyrte festnings-verker, idet vi omstyrter tankebygninger og enhver høide som reiser sig mot kunnskapen om Gud...» Efeserbrevet 6,11–17 (1930-oversettelsen) «Iklæ eder Guds fulle rustning, så I kan stå eder mot djevelens listige angrep; for vi har ikke kamp mot blod og kjød, men mot makter, mot myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens ånde-hær i himmelrummet. Ta derfor Guds fulle rustning på, så I kan gjøre motstand på den onde dag og stå efter å ha overvunnet alt. Så stå da omgjordet om eders lend med sannhet, og iklædd rettferdighetens brynje, Og ombundet på føttene med den ferdighet til kamp som fredens evangelium gir, og grip foruten alt dette troens skjold, hvormed I skal kunne slukke alle den ondes brennende piler, og ta frelsens hjelm og Åndens sverd, som er Guds ord,» Hebreerbrevet 4,12 (1930-oversettelsen) «For Guds ord er levende og kraftig og skarpere enn noget tveegget sverd og trenger igjennem, inntil det kløver sjel og ånd, ledemot og marg, og dømmer hjertets tanker og råd,» Jeremia 1,10 (1930-oversettelsen) «Se, jeg setter dig idag over folkene og over rikene til å rykke op og rive ned, til å ødelegge og bryte ned, til å bygge og til å plante.» Jeremia 23,29 (1930-oversettelsen) «Er ikke mitt ord som en ild, sier Herren, og lik en hammer som knuser berg?» 1 Mosebok 3,4–5 (1930-oversettelsen) «Da sa slangen til kvinnen: I skal visselig ikke dø; for Gud vet at på den dag I eter av det, skal eders øine åpnes, og I skal bli likesom Gud og kjenne godt og ondt.» Johannes 8,44 (1930-oversettelsen) «I har djevelen til far, og I vil gjøre eders fars lyster; han var en manndraper fra begynnelsen og står ikke i sannheten; for sannhet er ikke i ham. Når han taler løgn, taler han av sitt eget, for han er en løgner og løgnens far.» Matteus 23,34–35 (1930-oversettelsen) «Derfor, se, jeg sender til eder profeter og vismenn og skriftlærde; nogen av dem skal I slå ihjel og korsfeste, og nogen av dem skal I hudstryke i eders synagoger og forfølge fra by til by, forat det skal komme over eder alt det rettferdige blod som er utøst på jorden, fra den rettferdige Abels blod inntil Sakarias', Barakias' sønns blod, han som I slo ihjel mellem templet og alteret;» Lukas 11,49–51 (1930-oversettelsen) «Derfor sa også Guds visdom: Jeg vil sende profeter og apostler til dem, og nogen av dem skal de slå ihjel, og nogen skal de forfølge, forat alle profeters blod, som er utøst fra verdens grunnvoll blev lagt, skal bli krevd av denne slekt, fra Abels blod til Sakarias' blod, han som blev drept mellem alteret og templet. Ja, sier jeg eder, det skal bli krevd av denne slekt.»

24 2 Korinterbrev 11,14 (1930-oversettelsen) «Og det er intet under; for Satan selv skaper sig om til en lysets engel;» 2 Korinterbrev 11,15 (1930-oversettelsen) «derfor er det ikke noget stort om og hans tjenere skaper sig om til rettferdighets tjenere; men deres ende skal være efter deres gjerninger.» Athanasios, *Antonius' liv* 25, 35–36 (NPNF2 4): demonene «antar munkers skikkelse og etterligner hellige menns tale» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 4); og, om et sant syn, «i stedet kommer en uutsigelig glede, munterhet, mot, fornyet styrke, ro i tankene» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 4); om de onde åndene, «frykt i hjertet, uro og forvirring i tankene, motløshet.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 4)

25 Matteus 24,5 (1930-oversettelsen) «For mange skal komme i mitt navn og si: Jeg er Messias; og de skal føre mange vill.» Matteus 24,11 (1930-oversettelsen) «og mange falske profeter skal opstå og føre mange vill.» Matteus 24,24 (1930-oversettelsen) «For falske messiaser og falske profeter skal opstå og gjøre store tegn og under, så at endog de utvalgte skulde føres vill, om det var mulig.» Åpenbaringen 12,9 (1930-oversettelsen) «Og den store drage blev kastet ned, den gamle slange, han som kalles djevelen og Satan, han som forfører hele jorderike; han blev kastet ned på jorden, og hans engler blev kastet ned med ham.» 2 Tessalonikerbrev 2,9–11 (1930-

oversettelsen) «Og hans komme skjer, efter Satans kraftige virksomhet, med all løgnens makt og tegn og under, og med all urettferdighetens forførelse for dem som går fortapt fordi de ikke tok imot kjærlighet til sannheten, så de kunde bli frelst. Og derfor sender Gud dem kraftig villfarelse, så de tror løgnen,» 1 Timoteusbrev 4,1 (1930-oversettelsen) «Men Ånden sier med tydelige ord at i de kommende tider skal nogen falle fra troen, idet de holder sig til forførende ånder og djevlers lærdommer»

26 Matteus 28,18–20 (1930-oversettelsen) «Og Jesus trådte frem, talte til dem og sa: Mig er gitt all makt i himmel og på jord; gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet I døper dem til Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn, og lærer dem å holde alt det jeg har befalt eder. Og se, jeg er med eder alle dager inntil verdens ende!» Markus 16,15 (1930-oversettelsen) «...Gå ut i all verden og forkynn evangeliet for all skapningen!» Lukas 24,46–48 (1930-oversettelsen) «Og han sa til dem: Så står skrevet, at Messias skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at i hans navn skal omvendelse og syndenes forlatelse forkynnes for alle folkeslag, fra Jerusalem av. I er vidner om dette.» Apostlenes gjerninger 1,8 (1930-oversettelsen) «men I skal få kraft idet den Hellige Ånd kommer over eder, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ende.» Matteus 24,14 (1930-oversettelsen) «Og dette evangelium om riket skal forkynnes over hele jorderike til et vidnesbyrd for alle folkeslag, og da skal enden komme.» Romerbrevet 10,14–18 (1930-oversettelsen) «Hvorledes kan de da påkalle den som de ikke tror på? og hvorledes kan de tro der de ikke har hørt? og hvorledes kan de høre uten at det er nogen som forkynner? og hvorledes kan de forkynne uten at de blir utsendt? som skrevet er: Hvor fagre deres føtter er som forkynner fred, som bærer godt budskap! Men ikke alle var lydige mot evangeliet. For Esaias sier: Herre! hvem trodde vel det han hørte av oss? Så kommer da troen av forkynnelsen, og forkynnelsen ved Kristi ord; men jeg sier: Har de da ikke fått høre? Jo til visse; deres røst gikk ut til all jorden, og deres ord til jorderikes ende.» Åpenbaringen 14,6 (1930-oversettelsen) «Og jeg så en annen engel flyve under det høieste av himmelen, som hadde et evig evangelium å forkynne for dem som bor på jorden, og for hver ætt og stamme og tunge og folk,» Eusebius, *Kirkehistorien* III.1 (NPNF2 1): «Partia ble ifølge overleveringen tildelt Tomas som hans arbeidsmark, Skytia Andreas og Asia Johannes...» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 1) Tertullian, *Apologeticum* 37 (ANF 3): «Vi er fra i går, og vi har fylt hvert sted blant dere...» (oversatt fra engelsk etter ANF 3)

27 Apostlenes gjerninger 2,42 (1930-oversettelsen) «Og de holdt trolig fast ved apostlenes lære og ved samfundet, ved brøds-brytelsen og ved bønnene.» 2 Tessalonikerbrev 2,15 (1930-oversettelsen) «Derfor, brødre, stå støtt og hold fast ved de lærdommer som I har lært enten ved vår tale eller ved brev fra oss!» 1 Korinterbrev 11,2 (1930-oversettelsen) «Jeg roser eder for at I kommer mig i hu i alle ting og holder fast ved mine forskrifter, således som jeg gav eder dem.» 1 Korinterbrev 15,1–5 (1930-oversettelsen) «Jeg kunngjør eder, brødre, det evangelium som jeg forkynte eder, som I og tok imot, som I og står fast i, som I og blir frelst ved dersom I holder fast ved det ord hvormed jeg forkynte eder det, såfremt I ikke forgjeves er kommet til troen. For jeg overgav eder blandt de første ting det som jeg selv mottok, at Kristus døde for våre synder efter skriftene, og at han blev begravet, og at han opstod på den tredje dag efter skriftene,» Judas brev 3 (1930-oversettelsen) «I elskede! mens jeg gjorde mig all flid for å skrive til eder om vår felles frelse, så jeg mig nødt til å skrive til eder med formaning om å stride for den tro som én gang er overgitt til de hellige.» 1 Tessalonikerbrev 5,21 (1930-oversettelsen) «men prøv alt, hold fast på det gode,»

28 Markus 7,7–8 (1930-oversettelsen) «men de dyrker mig forgjeves, idet de lærer lærdommer som er menneskebud. I forlater Guds bud og holder fast ved menneskers vedtekt.» Markus 7,13 (1930-oversettelsen) «og således gjør I Guds ord til intet ved eders vedtekt, som I har pålagt menneskene. Og meget av samme slag gjør I.» Matteus 15,9 (1930-oversettelsen) «men de dyrker mig forgjeves, idet de lærer lærdommer som er menneskebud.» Jesaja 29,13 (1930-oversettelsen) «Og Herren sier: Fordi dette folk holder sig nær til mig med sin munn og ærer mig med sine leber, men holder sitt hjerte langt borte fra mig, og deres frykt for mig er et menneskebud som de har lært,» Kolosserbrevet 2,8 (1930-oversettelsen) «Se til at det ikke må være nogen som gjør eder til sitt rov ved verdslig visdom og tomt bedrag, efter menneskenes lære, efter verdens barnelærdom og ikke efter Kristus.» Kolosserbrevet 2,20–22 (1930-oversettelsen) «Er I avdød med Kristus fra verdens barnelærdom, hvorfor gir de eder da, som om I levde i verden, slike bud: Ta ikke! smak ikke! rør ikke! - ting som dog alle sammen er bestemt til å fortæres ved bruken - efter menneskenes bud og lærdommer,» Titusbrevet 1,14 (1930-oversettelsen) «så de ikke gir sig av med jødiske eventyr og bud av mennesker som vender sig bort fra sannheten.» Tertullian, *Om jomfruenes tilsløring* 1 (ANF 4): «Men vår Herre Kristus har kalt seg selv Sannheten, ikke Sedvanen.» (oversatt fra engelsk etter ANF 4) Kyprian, *Brev* 73.9 (ANF 5; Oxford 74): «...for sedvane uten sannhet er villfarelsens ælde.» (oversatt fra engelsk etter ANF 5) Ireneus, *Mot kjetteriene* III.4.1–2: «Ettersom vi altså har slike beviser, er det ikke nødvendig å søke hos andre den sannhet som det er lett å få fra Kirken... Slik tillater de, ved hjelp av denne gamle apostoliske tradisjon, ikke sitt sinn å unnfange noe av [de lærdommer som antydes av] disse lærernes uhyrlige tale...» (oversatt fra engelsk) Vinsens av Lérins, *Commonitorium* 2 (NPNF2 11): «vi holder fast ved den tro som er blitt trodd overalt, alltid, av alle.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 11)

29 1 Timoteusbrev 4,1 (1930-oversettelsen) «Men Ånden sier med tydelige ord at i de kommende tider skal nogen falle fra troen, idet de holder sig til forførende ånder og djevlers lærdommer» 1 Timoteusbrev 4,2–3 (1930-oversettelsen) «ved hykleri av falske lærere, som er brennemerket i sin egen samvittighet, som forbyder å gifte sig og byder å avholde sig fra mat, den Gud har skapt til å nytes med takk av dem som tror og har lært sannheten å kjenne.» Jakobs brev 3,15 (1930-oversettelsen) «Denne visdom kommer ikke ovenfra, men er jordisk, sanselig, djevelsk;» 2 Korinterbrev 11,3–4 (1930-oversettelsen) «men jeg frykter for at likesom slangen dåret Eva med sin list, således skal også eders tanker forderves og vendes bort fra den enfoldige troskap mot Kristus. For om det kommer en til eder og forkynner en annen Jesus, som vi ikke har forkynt, eller I får en annen ånd, som I ikke før har fått, eller et annet evangelium, som I ikke før har mottatt, da vil I gjerne tåle det!»

30 Johannes 17,21 (1930-oversettelsen) «at de alle må være ett, likesom du, Fader, i mig, og jeg i dig, at også de må være ett i oss. forat verden skal tro at du har utsendt mig.» Johannes 17,20–23 (1930-oversettelsen) «Men jeg beder ikke for disse alene, men også for dem som ved deres ord kommer til å tro på mig, at de alle må være ett, likesom du, Fader, i mig, og jeg i dig, at også de må være ett i oss. forat verden skal tro at du har utsendt mig. Og den herlighet som du har gitt mig, den har jeg gitt dem, forat de skal være ett, likesom vi er ett, Jeg i dem, og du i mig, forat de skal være fullkommet til ett, så verden kan kjenne at du har utsendt mig og elsket dem, likesom du har elsket mig.» Efeserbrevet 4,3–6 (1930-oversettelsen) «idet I legger vinn på å bevare Åndens enhet i fredens sambånd. Ett legeme og én Ånd, likesom I og er kalt med ett håp i eders kall; én Herre, én tro, én dåp, én Gud og alles Fader, han som er over alle og gjennem alle og i alle.» Efeserbrevet 4,13 (1930-oversettelsen) «inntil vi alle når frem til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde,» 1

Korinterbrev 1,10 (1930-oversettelsen) «Men jeg formaner eder, brødre, ved vår Herre Jesu Kristi navn at I alle må føre den samme tale, og at det ikke må være splid iblandt eder, men at I må være fast forenet i samme sinn og i samme mening.» Romerbrevet 12,5 (1930-oversettelsen) «således er vi mange ett legeme i Kristus, men hver for sig er vi hverandres lemmer.» Kolosserbrevet 3,14–15 (1930-oversettelsen) «Men over alt dette iklæ eder kjærligheten, som er fullkommenhetens sambånd. Og Kristi fred råde i eders hjerter, den som I og blev kalt til i ett legeme, og vær takknemlige!» Salme 133,1 (1930-oversettelsen) «...Se, hvor godt og hvor liflig det er at brødre også bor sammen!» 1 Klemens 46 (ANF 1): «Hvorfor er det stridigheter og opptøyer og splittelser og skismaer og kriger blant dere?» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Ignatius, *Til efeserne* 4–5: «Det er derfor gagnlig at dere lever i en ulastelig enhet, så dere alltid kan ha fellesskap med Gud. ... hvor mye mer priser jeg dere salige, som er så forent med ham som Kirken er med Jesus Kristus, og som Jesus Kristus er med Faderen, så alle ting kan stemme overens i enhet!» (oversatt fra engelsk etter ANF 1); *Til filadelfierne* 3: «Om noen følger den som skaper skisma i Kirken, skal han ikke arve Guds rike.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Kyprian, *Om Kirkens enhet* 5–6: «Og denne enhet bør vi fast holde og hevde, særlig vi som er biskoper og forestår Kirken, så vi også kan vise at bispeembetet selv er ett og udelt. ... Den kan ikke lenger ha Gud til Far som ikke har Kirken til mor.» (oversatt fra engelsk)

31 Matteus 24,21 (1930-oversettelsen) «for da skal det være så stor en trengsel som ikke har vært fra verdens begynnelse inntil nu, og heller ikke skal bli.» Matteus 24,22 (1930-oversettelsen) «Og blev ikke de dager forkortet, da blev intet kjød frelst; men for de utvalgtes skyld skal de dager bli forkortet.» Matteus 24,29 (1930-oversettelsen) «Men straks efter de dagers trengsel skal solen bli formørket, og månen ikke gi sitt skinn, og stjernene skal falle ned fra himmelen, og himmelens krefter skal rokkes.» Markus 13,19–20 (1930-oversettelsen) «for i de dager skal det være så stor en trengsel som ikke har vært inntil nu fra skapningens begynnelse, fra den tid da Gud skapte verden, og som heller ikke skal bli. Og dersom ikke Herren forkortet de dager, da blev intet kjød frelst; men for de utvalgtes skyld, for deres skyld som han har utvalgt, har han forkortet de dager.» Daniel 12,1 (1930-oversettelsen) «På den tid skal Mikael stå frem, den store fyrste som verner om ditt folks barn, og det skal komme en trengselstid som det ikke har vært fra den dag noget folk blev til, og like til den tid. Men på den tid skal alle de av ditt folk bli frelst som finnes opskrevet i boken.» Daniel 7,21–25 (1930-oversettelsen) «Jeg så hvorledes dette horn førte krig mot de hellige og fikk overhånd over dem, inntil den gamle av dager kom, og den Høiestes hellige fikk sin rett, og tiden kom da de hellige tok riket i eie. Så lød hans ord: Det fjerde dyr betyr at det på jorden skal komme et fjerde rike, som skal være anderledes enn alle de andre riker, og det skal sluke hele jorden og søndertrede og knuse den. Og de ti horn betyr at det av dette rike skal opstå ti konger, og efter dem skal det opstå en annen konge, som skal være anderledes enn de foregående, og som skal ydmyke tre konger, og han skal tale ord mot den Høieste og undertrykke den Høiestes hellige; han skal tenke på å forandre hellige tider og lov, og de skal gis i hans hånd en tid og tider og en halv tid.» Åpenbaringen 7,14 (1930-oversettelsen) «Og jeg sa til ham: Herre! du vet det. Og han sa til mig: Dette er de som kommer ut av den store trengsel, og de har tvettet sine kjortler og gjort dem hvite i Lammets blod.» Åpenbaringen 13,7 (1930-oversettelsen) «Og der blev gitt det å føre krig mot de hellige og seire over dem...» *Didakhe* 16 (ANF 7): «Våk over deres liv ... vær rede, for dere vet ikke timen da vår Herre kommer.» (oversatt fra engelsk etter ANF 7) *Barnabas' brev* 4: «Den siste anstøtsstein (eller kilde til fare) nærmer seg, den som det er skrevet om, slik Enok sier...» (oversatt fra engelsk); Kyrillos av Jerusalem, *Katekese* 15: «Hvem er da den salige mann som i den tid fromt skal vitne for Kristus? ... For martyrene har hittil kjempet bare med mennesker; men i Antikrists tid skal de stride med Satan selv i egen person.» (oversatt fra engelsk)

32 Se note 7.

33 1 Johannesbrev 2,18 (1930-oversettelsen) «Mine barn! det er den siste time; og som I har hørt at Antikristen kommer, så er det og nu kommet mange antikrister...» 1 Johannesbrev 2,22 (1930-oversettelsen) «Hvem er løgneren uten den som nekter at Jesus er Kristus? Dette er Antikristen, den som nekter Faderen og Sønnen.» 1 Johannesbrev 4,3 (1930-oversettelsen) «og hver ånd som ikke bekjenner Jesus, er ikke av Gud; og dette er Antikristens ånd, som I har hørt kommer, og den er allerede nu i verden.» 2 Johannesbrev 7 (1930-oversettelsen) «For mange forførere er gått ut i verden, som ikke bekjenner at Jesus er Kristus, kommet i kjød; dette er forføreren og Antikristen.» 2 Tessalonikerbrev 2,3–10 (1930-oversettelsen) «La ingen dåre eder på nogen måte! for først må frafallet komme, og syndens menneske åpenbares, fortapelsens sønn, han som står imot og ophøier sig over alt som kalles gud eller helligdom, så han setter sig i Guds tempel og gir sig selv ut for å være Gud. Minnes I ikke at jeg sa eder dette da jeg ennu var hos eder? Og nu vet I hvad som holder igjen? så han først skal åpenbares i sin tid. For lovløshetens hemmelighet er alt virksom, bare at den som nu holder igjen, ryddes av veien; og da skal den lovløse åpenbares, han som den Herre Jesus skal fortære med sin munns ånde og gjøre til intet ved åpenbarelsen av sitt komme. Og hans komme skjer, efter Satans kraftige virksomhet, med all løgnens makt og tegn og under, og med all urettferdighetens forførelse for dem som går fortapt fordi de ikke tok imot kjærlighet til sannheten, så de kunde bli frelst.» Åpenbaringen 12,18–13,8 (1930-oversettelsen) «Og jeg stod på sanden ved havet. Og jeg så et dyr stige op av havet, som hadde ti horn og syv hoder og på sine horn ti kroner, og på sine hoder bespottelses-navn. Og dyret som jeg så, var likt en leopard, og dets føtter som på en bjørn, og dets munn som en løvemunn; og dragen gav det sin kraft og sin trone og stor makt. Og jeg så et av dets hoder likesom såret til døden, og dets dødssår blev lægt, og all jorden undret sig og fulgte efter dyret, og de tilbad dragen, fordi den hadde gitt dyret makt, og de tilbad dyret og sa: Hvem er lik dyret? og hvem kan stride mot det? Og der blev gitt det en munn som talte store og spottende ord, og der blev gitt det makt til å holde på i to og firti måneder. Og det åpnet sin munn til spott mot Gud, til å spotte hans navn og hans bolig, dem som bor i himmelen. Og der blev gitt det å føre krig mot de hellige og seire over dem, og der blev gitt det makt over hver stamme og folk og tunge og ætt. Og alle som bor på jorden, skal tilbede det, hver den som ikke, fra verdens grunnvoll blev lagt, har fått sitt navn skrevet i livsens bok hos Lammet som er slaktet.» Åpenbaringen 17,12–14 (1930-oversettelsen) «Og de ti horn som du så, er ti konger som ennu ikke har fått rike, men de får makt som konger én time sammen med dyret. Disse har én tanke, og sin kraft og sin makt gir de til dyret. Disse skal stride mot Lammet, og Lammet skal seire over dem, fordi det er herrers herre og kongers konge, og de som er med det, de kalte og utvalgte og trofaste.» Daniel 7,8 (1930-oversettelsen) «Jeg aktet nøie på hornene; da fikk jeg se et annet lite horn som skjøt op mellem dem, og tre av de første horn blev rykket op for dets skyld, og dette horn hadde øine som menneskeøine og en munn som talte store ord.» Daniel 7,25 (1930-oversettelsen) «og han skal tale ord mot den Høieste og undertrykke den Høiestes hellige; han skal tenke på å forandre hellige tider og lov, og de skal gis i hans hånd en tid og tider og en halv tid.» Ireneus, *Mot kjetteriene* V.25.1 (ANF 1): Antikrist, «som er en frafallen og en røver, er ivrig etter å bli tilbedt som Gud» (oversatt fra engelsk etter ANF 1); V.30.2–3: «...la dem først vente på rikets deling i ti; deretter, når disse kongene regjerer og begynner å ordne sine saker og utvide sitt rike, [la dem lære] å erkjenne at han som skal komme og gjøre krav på riket for seg selv, og skal skremme de menn vi har talt om, og som har et navn som inneholder det nevnte tall, i sannhet er ødeleggelsens vederstyggelighet. ... Det er derfor sikrere og mindre risikabelt å vente på profetiens oppfyllelse enn å gjette og lete etter de navn som måtte by seg frem...» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

Hippolytos, *Om Kristus og Antikrist*: «Likesom vår Herre Jesus Kristus, som også er Gud, ble forutsagt under bildet av en løve, på grunn av sin kongeverdighet og herlighet, slik har Skriftene også tidligere talt om Antikrist som en løve.» (oversatt fra engelsk) Kyrillos av Jerusalem, *Katekese* 15.12 (NPNF2 7): «Det skal oppstå sammen ti konger av romerne … og etter disse en ellevte, Antikrist.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 7)

34 Galaterbrevet 1,6–9 (1930-oversettelsen) «Jeg undrer mig over at I så snart vender eder bort fra ham som kalte eder ved Kristi nåde, til et annet evangelium, skjønt der ikke er noget annet; det er bare nogen som forvirrer eder og vil forvrenge Kristi evangelium. Men selv om vi eller en engel fra himmelen forkynner eder et annet evangelium enn det som vi har forkynt eder, han være forbannet! Som vi før har sagt, så sier jeg og nu igjen: Om nogen forkynner eder et annet evangelium enn det som I har mottatt, han være forbannet!» (sitert i teksten). 2 Korinterbrev 11,4 (1930-oversettelsen) «For om det kommer en til eder og forkynner en annen Jesus, som vi ikke har forkynt, eller I får en annen ånd, som I ikke før har fått, eller et annet evangelium, som I ikke før har mottatt, da vil I gjerne tåle det!» 1 Korinterbrev 4,6 (1930-oversettelsen) «Dette, brødre, har jeg overført på mig selv og Apollos for eders skyld, forat I ved oss må lære ikke å gå ut over det som skrevet er, forat ingen av eder skal bli opblåst, for den ene mot den andre.» 1 Korinterbrev 15,1–5 (1930-oversettelsen) «Jeg kunngjør eder, brødre, det evangelium som jeg forkynte eder, som I og tok imot, som I og står fast i, som I og blir frelst ved dersom I holder fast ved det ord hvormed jeg forkynte eder det, såfremt I ikke forgjeves er kommet til troen. For jeg overgav eder blandt de første ting det som jeg selv mottok, at Kristus døde for våre synder efter skriftene, og at han blev begravet, og at han opstod på den tredje dag efter skriftene,» Judas brev 3 (1930-oversettelsen) «I elskede! mens jeg gjorde mig all flid for å skrive til eder om vår felles frelse, så jeg mig nødt til å skrive til eder med formaning om å stride for den tro som én gang er overgitt til de hellige.» 5 Mosebok 4,2 (1930-oversettelsen) «I skal ikke legge noget til det ord jeg byder eder, og I skal ikke ta noget fra, men I skal holde Herrens, eders Guds bud som jeg gir eder.» 5 Mosebok 12,32 (1930-oversettelsen) «Alt det jeg byder eder, skal I akte vel på å gjøre; du skal ikke legge noget til og ikke ta noget fra.» Ordspråkene 30,6 (1930-oversettelsen) «Legg ikke noget til hans ord, forat han ikke skal straffe dig, og du stå som en løgner!» Åpenbaringen 22,18–19 (1930-oversettelsen) «Jeg vidner for enhver som hører de profetiske ord i denne bok: Dersom nogen legger noget til dette, da skal Gud legge på ham de plager som er skrevet i denne bok; og dersom nogen tar noget bort fra ordene i denne profetiske bok, da skal Gud ta bort hans del fra livsens tre og fra den hellige stad, som det er skrevet om i denne bok.» Ireneus, *Mot kjetteriene* I.10.1–2: «Som jeg allerede har bemerket, bevarer Kirken, etter å ha mottatt denne forkynnelse og denne tro, den omhyggelig, enda den er spredt over hele verden, som om den bodde i ett eneste hus. … For selv om verdens språk er ulike, er tradisjonens innhold likevel ett og det samme.» (oversatt fra engelsk) III.1.1: «Vi har ikke lært planen for vår frelse av noen andre enn av dem ved hvem evangeliet er kommet ned til oss…» (oversatt fra engelsk) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 21 (ANF 3): «all lære som stemmer overens med de apostoliske kirker – disse troens former og opprinnelige kilder – må regnes som sannhet…» (oversatt fra engelsk etter ANF 3) Polykarp, *Til filipperne* 7: «La oss derfor forlate de manges tomhet og deres falske lærdommer og vende tilbake til det ord som er overlevert oss fra begynnelsen…» (oversatt fra engelsk) Vinsens av Lérins, *Commonitorium* 8–9 (NPNF2 11), om Galaterbrevet 1,8: «…apostelen, som her utøvde sitt embetes myndighet, avsa sin dom med den største strenghet: 'Selv om vi,' sier han, 'eller en engel fra himmelen forkynner dere et annet evangelium enn det vi har forkynt dere, han være forbannet.' … Å forkynne for katolske kristne noen annen lære enn den de har mottatt, har derfor aldri vært tillatt, er aldri tillatt og vil aldri bli tillatt; og å lyse i bann dem som forkynner noe annet enn

det som en gang er mottatt, har alltid vært en plikt, er alltid en plikt og vil alltid være en plikt.» (oversatt fra engelsk etter NPNF2 11)

35 Romerbrevet 1,1 (1930-oversettelsen) «Paulus, Jesu Kristi tjener, kalt til apostel, utkåret til å forkynne Guds evangelium,» Galaterbrevet 1,10 (1930-oversettelsen) «Taler jeg nu mennesker til vilje, eller Gud? eller søker jeg å tekkes mennesker? Søkte jeg ennu å tekkes mennesker, da var jeg ikke Kristi tjener.» 2 Korinterbrev 4,5 (1930-oversettelsen) «For vi forkynner ikke oss selv, vi forkynner Kristus Jesus som Herre, oss derimot som eders tjenere for Jesu skyld.» Apostlenes gjerninger 20,28 (1930-oversettelsen) «Så gi da akt på eder selv, og på hele den hjord som den Hellige Ånd satte eder til tilsynsmenn i, for å vokte Guds menighet, som han vant sig ved sitt eget blod!»

36 1 Korinterbrev 1,12–13 (1930-oversettelsen) «...Jeg holder mig til Paulus; jeg til Apollos; jeg til Kefas; jeg til Kristus. Er Kristus blitt delt? var det Paulus som blev korsfestet for eder, eller var det til Paulus' navn I blev døpt?» 1 Korinterbrev 3,3–7 (1930-oversettelsen) «I er jo ennu kjødelige. For når det er avind og trette iblandt eder, er I da ikke kjødelige og vandrer på menneskelig vis? For når en sier: Jeg holder mig til Paulus, og en annen: Jeg til Apollos, er I da ikke mennesker? Hvad er da Apollos? eller hvad er Paulus? Tjenere ved hvem I kom til troen, og det efter som Herren gav enhver. Jeg plantet, Apollos vannet, men Gud gav vekst; derfor er hverken den noget som planter, eller den som vanner, men Gud som gir vekst.» Johannes 10,16 (1930-oversettelsen) «Jeg har også andre får, som ikke hører til denne sti; også dem skal jeg føre frem, og de skal høre min røst, og det skal bli én hjord, én hyrde.» Efeserbrevet 2,14–19 (1930-oversettelsen) «For han er vår fred, han som gjorde de to til ett og nedrev gjerdets skillevegg, fiendskapet, idet han ved sitt kjød avskaffet den lov som kom med bud og forskrifter, forat han ved sig selv kunde skape de to til ett nytt menneske, idet han gjorde fred, og forlike dem begge i ett legeme med Gud ved korset, idet han på dette drepte fiendskapet. Og han kom og forkynte fred for eder som var langt borte, og fred for dem som var nær ved; for ved ham har vi begge adgang til Faderen i en Ånd. Så er I da ikke lenger fremmede og utlendinger, men I er de helliges medborgere og Guds husfolk,» Efeserbrevet 4,4–6 (1930-oversettelsen) «Ett legeme og én Ånd, likesom I og er kalt med ett håp i eders kall; én Herre, én tro, én dåp, én Gud og alles Fader, han som er over alle og gjennem alle og i alle.» Galaterbrevet 3,28 (1930-oversettelsen) «Her er ikke jøde eller greker, her er ikke træl eller fri, her er ikke mann og kvinne; for I er alle én i Kristus Jesus.» Kolosserbrevet 3,11 (1930-oversettelsen) «her er ikke greker og jøde, omskjærelse og forhud, barbar, skyter, træl, fri, men Kristus er alt og i alle.» 1 Klemens 47 (ANF 1): «han skrev til dere om seg selv og Kefas og Apollos, fordi det allerede den gang var dannet partier blant dere.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Ignatius, *Til filadelfierne* 3: «For så mange som er av Gud og av Jesus Kristus, er også med biskopen.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1) Tertullian, *De praescriptione haereticorum* 20 (ANF 3): «kirkene, enda de er så mange og så store, utgjør bare den ene opprinnelige kirke, (grunnlagt) av apostlene, som de alle (springer ut fra).» (oversatt fra engelsk etter ANF 3)

37 1 Korinterbrev 14,40 (1930-oversettelsen) «men la alt skje sømmelig og med orden!» 1 Korinterbrev 14,33 (1930-oversettelsen) «for Gud er ikke uordens Gud, men freds Gud.» 1 Korinterbrev 12,28 (1930-oversettelsen) «Og Gud satte i menigheten først nogen til apostler, for det annet profeter, for det tredje lærere, så kraftige gjerninger, så nådegaver til å helbrede, til å hjelpe, til å styre, forskjellige slags tunger.» Apostlenes gjerninger 6,1–6 (1930-oversettelsen) «I disse dager da disiplenes tall øket, gav de gresktalende jøder sig til å knurre mot hebreerne over at deres enker blev satt til side ved den daglige utdeling. Da kalte de tolv hele disippelskaren sammen og sa: Det er ikke tilbørlig at vi forlater Guds ord og gjør tjeneste ved bordene; utse derfor iblandt eder, brødre, syv menn

som har godt vidnesbyrd, fulle av Ånd og visdom! dem vil vi innsette til å røkte dette hverv; vi derimot vil holde ved i bønnen og ordets tjeneste. Dette ord syntes hele skaren godt om, og de valgte Stefanus, en mann full av tro og den Hellige Ånd, og Filip og Prokorus og Nikanor og Timon og Parmenas og Nikolaus, en tilhenger av jødenes tro, fra Antiokia; dem stilte de frem for apostlene, og disse bad og la sine hender på dem.» Titusbrevet 1,5 (1930-oversettelsen) «Derfor lot jeg dig bli efter på Kreta at du skulde sette det i rette skikk som ennu stod tilbake, og innsette eldste i hver by, således som jeg foreskrev dig,» 1 Klemens 40 (ANF 1): «ikke tankeløst eller uordentlig, men til de fastsatte tider og timer.» (oversatt fra engelsk etter ANF 1)

38 Se note 26.

39 1 Timoteusbrev 2,4 (1930-oversettelsen) «han som vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse.» Johannes 8,32 (1930-oversettelsen) «og I skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre eder.» Johannes 8,36 (1930-oversettelsen) «Får da Sønnen frigjort eder, da blir I virkelig fri.» Johannes 14,6 (1930-oversettelsen) «Jesus sier til ham: Jeg er veien og sannheten og livet; ingen kommer til Faderen uten ved mig.» Johannes 17,17 (1930-oversettelsen) «Hellige dem i sannheten! ditt ord er sannhet.» 2 Timoteusbrev 2,25 (1930-oversettelsen) «så han med saktmodighet viser dem til rette som sier imot, om Gud dog engang vilde gi dem omvendelse, så de kunde kjenne sannheten» Hebreerbrevet 10,26 (1930-oversettelsen) «For synder vi med vilje efter å ha lært sannheten å kjenne, da er det ikke mere tilbake noget offer for synder,»